

DE ONDERLINGE

Een uitgave van het Platform Onderlinge Verzekeraars

WAT STAAT ER IN DIT NUMMER

Onderlingen online - 1

Het jaar 2023 (bijna) voorbij
- 2

Onderling / coöperatief
verzekeren: Nederland
Europees koploper - 3

Onze meterkast wordt ons
grootste probleem” - 4

ONDERLINGEN ONLINE

Het bijna afgelopen jaar stond voor de POV vooral in het teken van het promoten van het onderlinge gedachtegoed. Een serie van 10 podcasts was daarvoor het verkozen middel. De eerste drie afleveringen staan inmiddels online en daarmee is de productiedoelstelling van dit jaar behaald. Ron Bavelaar vertelde als eerste over de onderlinge bedrijfsvoering van Univé. Seada van den Herik en Axel de Boer sloten aan met een verhaal over Onderlinge 's-Gravenhage. René de Langen en Maurits Mooij vervolgden met een inkijk in de keuken van Juwon, de juweliersonderlinge. Alle drie podcasts staan op Spotify. Belangstelling om ze te beluisteren? Ga naar de speciale [webpagina](#) die voor deze actie is aangemaakt. Daar kunnen de afleveringen als podcast of filmopname worden gedownload.

Het jaar 2023 (bijna) voorbij - 2

Een greep uit de onderwerpen die in 2023 de POV-revue passeerden:

- proportionaliteit bij de toetsing van zelfregulering
- modellering van een aantal bedrijfsregelingen
- proportionaliteit in het DNB-toezicht
- samenwerking in de governancebibliotheek
- preventiewebinar
- een serie podcasts om het onderlinge gedachtegoed uit te dragen
- PE-cursussen voor beleidsbepalers, toezichthouders en sleutelfunctionarissen
- ledenbezoek
- preventiedag
- najaarsbijeenkomsten
- rente ledenrekening (minimaal 1%)

Dit alles onder regie van het POV-bestuur dat vier keer bij elkaar kwam.

Personele wisseling

Per 1 december 2023 is Tuğçe Serinkan, die in 2021 bij het Verbond in dienst trad, overgestapt van de POV naar de Afdeling Schade van het Verbond. De POV bedankt Tuğçe voor haar inzet en wenst haar veel succes op haar nieuwe werkplek!

Overlijdensbericht

Op 9 december is Arie van Burgel op 54-jarige leeftijd overleden. Arie was tot afgelopen zomer bestuurder van Univé Zuid-Nederland. Hij heeft zijn werkzaamheden wegens ziekte moeten neerleggen. Arie heeft in totaal 33 jaar bij Univé gewerkt. Zijn familie is sterkte gewenst met het dragen van dit ontijdige verlies.

Onderling / coöperatief verzekeren: Nederland Europees koploper - 3

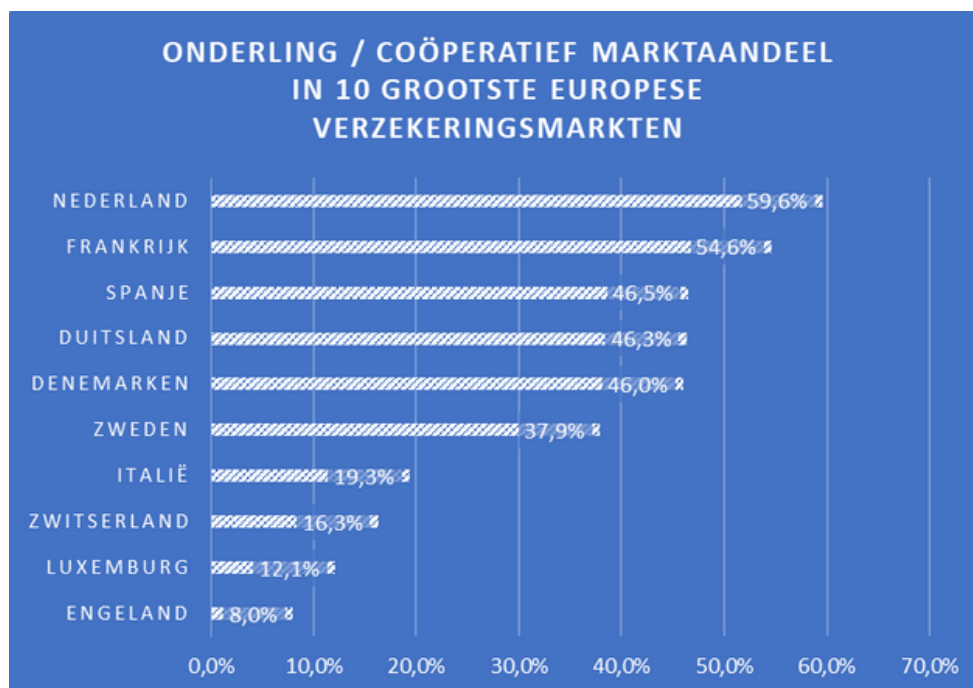
AMICE en ICMIF publiceren het European Mutual Market Share 2023-rapport

De internationale brancheorganisaties ICMIF en AMICE hebben samen het *European Mutual Market Share 2023*-rapport gepubliceerd. Het rapport documenteert de omvang en het marktaandeel van onderlinge en coöperatieve verzekeringen in Europa. Uit de publicatie blijkt dat de Europese onderlinge en coöperatieve verzekeraars de afgelopen jaren een gestage groei van hun activiteiten hebben gezien en dat Nederland in de 10 grootste Europese markten koploper is.

KERNCIJFERS & BEVINDINGEN

- € 509 miljard aan premie-inkomen
- 33,0% aandeel van de Europese verzekeringsmarkt
- Nederland op positie 1 met een nationaal marktaandeel van 59,6%
- € 3,67 biljoen aan totale activa
- Ruim 487.000 werknemers
- Ongeveer 507 miljoen leden/polishouders

Het rapport is te [downloaden](#) van de websites van Amice en ICMIF.

“Onze meterkast wordt ons grootste probleem” - 4

Een verslag van een bijdrage aan de POV-preventiedag op 9 november 2023

Door Miranda de Groene, Verbond van Verzekeraars

Hij heeft wel wat weg van een rapper. Jonge man, vlotte babbel, petje op. En ondertussen pakt hij met die vlotte babbel een hele zaal in met zijn kennis over energie. “Als je privé snapt waar de transitie naar toe gaat, snap je het zakelijk ook.”

Dennis van der Meij is accu-expert. Hij geeft trainingen, houdt lezingen en heeft kennisdelen hoog in het vaandel staan. Dat laatste deed hij onder meer tijdens de Preventiedag die de POV in november organiseerde.

Weegschaal

Van der Meij begint zijn inleiding met een uitleg over de werking van ons energiesysteem. “Er moet altijd net zoveel worden opgewekt als dat er wordt verbruikt. Ik heb net een kop thee gehad. Op het moment dat de waterkoker aangaat, moet er direct elektriciteit worden opgewekt. Anders gaat het licht hier uit.” Hij vergelijkt dat opwekken van energie met een grote weegschaal. “Vraag en aanbod moeten constant met elkaar in balans zijn. Er gaat net zoveel in als uit.”

“Onze meterkast wordt ons grootste probleem”

Nachttarief

Die balans is cruciaal voor de prijs die wij betalen voor energie, benadrukt hij. “Onze energiecentrales hebben altijd de vraag gevolgd, totdat we er in de jaren zestig achter kwamen dat er 's nachts, in de weekenden en op feestdagen veel minder vraag naar stroom was. 's Nachts die centrales uitzetten, bleek niet eenvoudig, niet wenselijk en economisch niet rendabel. Daarom is er een nachttarief gekomen. Goedkopere energie zorgt ervoor dat je de incentive krijgt om het juist dan te gebruiken.” Hij stelt zelf de vraag: “naast die 22 grote energiecentrales van toen zijn er zo'n twee miljoen huishoudens met zonnepanelen bijgekomen. Hoe houd je dan vraag en aanbod nog in balans?”

"Hoe houd je met 22 miljoen huizen met zonnepanelen vraag en aanbod in balans?"

Helga van Leur

Het antwoord is net zo simpel als het nachttarief: met de prijs. "Als er een enorm overschot is van elektriciteit, kan het zelfs zo zijn dat de prijs negatief is. Je krijgt dan geld toe als je stroom verbruikt om de vraag omhoog te stuwen. Dat is ook de reden waarom windmolens en grote zonneparken wel eens uitstaan", aldus Van der Meij.

Hoe meer zon en wind er is, des te lager immers de prijs zal zijn. Hij laat een tabel zien waarop de energieprijzen per uur is af te lezen. De kale elektriciteitsprijs voor die dag is hoog. “Deze cijfers zeggen mij al dat er vandaag weinig zon en wind is. Als je die uurprijzen op de dag-uurmarkt in de gaten houdt, heb je Helga van Leur niet meer nodig.”

"Als je de uurprijzen voor elektriciteit in de gaten houdt, heb je het weerbericht niet meer nodig"

Van het gas af

Onze energieprijzen worden dus sterk beïnvloed door hoeveel zon en wind er is, terwijl onze overige energie wordt opgewekt door gas, kolen, biomassa en nucleair. “Borssele draait bijna altijd op honderd procent”, zegt Van der Meij. “Laat je daarom nooit wijsmaken dat iemand ‘van het gas af’ is. Wij kunnen namelijk niet zonder gas als kolen, kern en biomassa geen optie zijn. Als jij elektriciteit nodig hebt en er is geen zon of wind, dan komt jouw stroom toch echt uit fossiele bronnen. Mensen die zeggen dat we de elektriciteitsprijs moeten loskoppelen van gas, weten niet waar ze het over hebben. We maken elektriciteit van gas. Als de gasprijs door het dak gaat, volgen de elektriciteitsprijzen meteen.” Het is, volgens Van der Meij, echt geen hogere wiskunde. “Meer aanbod betekent simpelweg een lagere prijs. Er moet de komende jaren flink veel zon en wind bij om aan de grote, groene vraag te kunnen voldoen.”

“Onze meterkast wordt ons grootste probleem”

Te veel in de zomer, te weinig in de winter

Hij geeft een voorbeeld. “Stel dat meneer Jansen kookt en verwarmt op gas. Hij heeft veertien zonnepanelen en wekt in de zomer meer en in de winter minder energie op dan dat hij verbruikt. Wij noemen dat salderen: wat je in de zomer opwekt, streep je weg tegen je winter/nachtverbruik. Meneer Jansen zou die overtollige energie in de zomer het liefst opslaan, zodat hij de tekorten in de winter kan aanvullen, maar dat kan niet met salderen. Denk maar aan de weegschaal: wat er nu ingaat, moet er nu ook weer uit. Niet morgen, niet straks of over een uur, maar meteen.”

Accu's als nieuwe hit

Duidelijk is voor Van der Meij dat zowel particulieren als bedrijven, na het massaal kopen van zonnepanelen, nu hun zinnen zullen zetten op accu's. “Hoe dat werkt? Mensen googelen wat en kopen vervolgens een accu, vooral op basis van de prijs. Helaas niet op basis van de functionaliteit, maar wat kopen ze dan? Laten we meneer Jansen weer als voorbeeld nemen. Hij heeft veertien zonnepanelen en koopt daar een accu van 6 kilowattuur voor 5.000 euro bij. Hij denkt, net als de meeste mensen, dat die accu continue overdag oplaadt, zodat ie 's avonds weer kan ontladen. In werkelijkheid begint die 'iets te goedkope en vaak domme' accu 's ochtends om 7.00 uur als de zon opkomt, met opladen en om 11.00 uur is de batterij vol. Alles wat meneer Jansen 's nachts niet uit de accu verbruikt, laadt die accu de volgende dag ook niet meer op. Als hij 's nachts niet veel verbruikt, heeft een grote accu geen zin. Tenzij hij actief wil worden op de handelsmarkt. Het is dus vooral zaak je vooraf te verdiepen in de functionaliteit. Daarnaast bepaalt de capaciteit en het vermogen van de accu wat je er werkelijk mee kunt doen. En ik zal niet te veel in detail treden, maar één ding is wel duidelijk: er zit handel in elektriciteit en accu's.”

Tesla laden

En die handel wordt een groot probleem, voorspelt Van der Meij. “Ons net wordt veel te veel belast.” Hij wijst weer naar een tabel. “Zie je die piek in de belasting van dit huishouden? Weet je wat dat is? Dat is het laden van een Tesla.” Hij lacht. “Ook deze Tesla-rijder zal ongetwijfeld tegen iedereen zeggen dat hij zijn eigen zonne-energie opwekt en daarmee zijn auto oplaadt. Maar kijk eens naar die zonne-uren in die week. Dagen achtereenvolgens was er geen zon te bekennen en waar rijdt die Tesla dan op? Gewoon op gas hé!”

“Onze meterkast wordt ons grootste probleem”

Opslaan zonnestroom? Vergeet 't maar!

Van der Meij legt vervolgens de zaal de belangrijkste verschillen tussen accu's uit, bijvoorbeeld tussen een hoog en laagvoltage systeem, en laat er dan zonder enige twijfel op volgen dat een particulier zich niet moet wagen aan zonnestroom opslaan voor de winter. “Je moet minstens 200.000 euro uitgeven aan een enorme container, die meer dan 8.000 kilo weegt en je voor maximaal een halve maand van stroom kan voorzien. Als je een lichter (koelkast)model wilt dat ‘slechts 1.500 kg weegt, dan ben je 65.000 euro kwijt en heb je maximaal een week stroom. Het is simpelweg niet rendabel om voor de lange termijn stroom op te slaan, laat staan dat je er seizoenen mee kunt overbruggen.”

Accu's in trapkasten

Aan het slot van zijn betoog laat hij nog wat ‘leuke plaatjes’ zien over de aanleg van accu's. “Ik heb wat van internet geplukt en ik kom ze zo zelf ook vaak tegen in installaties. Ziet er goed uit hé? Hier zien jullie accu's in trapkasten. Precies in/onder de vluchtroute. En hier een accu in een berghok. Hup, straks kunnen de slaapzakken er weer lekker tegenaan. In plaats dat mensen een accu op beton plaatsen, en bij voorkeur op de begane grond, kiezen ze voor heel foute plekken. In het ergste geval timmeren ze er nog een houten berghokje omheen. Thuis hobbyen, zonder goed na te denken en helaas ook zonder goede handleidingen. Dit is de realiteit waar we naar toe gaan.”

**“Thuis hobbyen
is de realiteit
waar we naar toe gaan”**

Meterkast

En dan is die batterij niet eens het grootste probleem, aldus Van der Meij, die op het laatst nog een konijn uit zijn pet toverde. “Want wat hebben je quooker, wasmachine, droger, airco, oven, elektrische auto, warmtepomp en zonnepanelen met elkaar gemeen? De energie voor al die apparaten komt door je meterkast.” Een reguliere meterkast voor de particuliere sector kan maximaal 40 ampere stroom aan. Als er meer wordt gevraagd, schakelt de hoofdzekering het systeem uit. “Dat werkt allemaal goed zolang de voeding van hetzelfde net komt”, legt Van der Meij uit.

“Met zonnepanelen, accu's en een elektrische auto is er echter geen sprake meer van één net. De stroom komt niet meer van één kant, maar van verschillende kanten. Wij noemen dat opgetelde stroom en ik ben bang dat daar veel problemen gaan ontstaan. Overigens kun je er zelf heel simpel achter komen hoeveel vermogen door jouw meterkast loopt. Tel het vermogen van alles dat stroom kan leveren naar jouw meterkast gewoon bij elkaar op. Als je boven de veertig ampere uitkomt, moet je je meterkast laten vervangen of grondig laten aanpassen door een installateur met genoeg vakmanschap en ervaring. Dat vakmanschap is de laatste tijd een beetje uit beeld geraakt door de gekte op de energiemarkt. Maar ik doe mijn best om daar, via LinkedIn met [#kennisdelen](#) verandering in aan te brengen!”

“Onze meterkast wordt ons grootste probleem”

Het voorgaande artikel, een zogenaamde longread, verscheen eerder op de website van het Verbond. Voor De Onderlinge is het een wat ongebruikelijk lang artikel maar over een belangwekkend en interessant onderwerp. Dat vonden de deelnemers aan de preventiedag ook, getuige de levendige interactie met de zaal naar aanleiding van de presentatie van Dennis van der Meij. De overige onderwerpen ondervonden eveneens een goede pers. Uit de evaluatie van de preventiedag bleek dat deze met een 8,6 werd gewaardeerd, een hoge score en een impliciet compliment aan de technische commissie schadepreventie die de dag had georganiseerd.

De POV wenst u
fijne feestdagen en
een voorspoedig 2024!

